

PWYLLGOR CRAFFU ADOLYGU POLISI A CHRAFFU PERFFORMIAD

DYDD LLUN, 11 HYDREF 2021

Yn Cynghorydd Walker(Cadeirydd)

bressenol:

Cynghorwyr Ahmed, Berman, Bowen-Thomson, Cowan, Henshaw, Lister, Mackie a/ac Williams

29 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Dim.

30 : DATGAN BUDDIANNAU

Datganodd y Cynghorydd Mackie fuddiant personol gan fod ganddi aelod o'r teulu sy'n Bennaeth Gofal Integredig ac mae'r Cynghorydd Mackie hefyd yn ymddiriedolwr Canolfan Gymunedol Cathays sy'n rhedeg y Rhaglen Atal.

31 : COFNODION

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 21ain Medi 2021 fel cofnod cywir.

32 : BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CAERDYDD

Croesawodd y Cadeirydd y tystion canlynol i'r cyfarfod:

Tystion Allanol:

- Alun Michael, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
- Charles Janczewski, Is-gadeirydd BGC Caerdydd a Chadeirydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
- Abigail Harries, Cyfarwyddwr Gweithredol Cynllunio Strategol Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
- Fiona Kinghorn, Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Ac o Gyngor Caerdydd:

- Y Cynghorydd Huw Thomas, Cadeirydd BGC Caerdydd ac Arweinydd Cyngor Caerdydd
- Paul Orders, Prif Weithredwr Cyngor Caerdydd
- Gareth Newell, Pennaeth Perfformiad a Phartneriaethau, Cyngor Caerdydd

Dywedodd y Cadeirydd wrth yr Aelodau am y cyd-destun ar gyfer y gwaith craffu hwn, mai cyfrifoldeb statudol y Pwyllgor yw craffu trosolwg strategol ar berfformiad y BGC. Mae cyhoeddi Adroddiad Blynyddol y Bwrdd yn gyfle da i wneud hynny. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Chyfansoddiad y Cyngor yn rhoi'r pŵer i bwyllgor wneud argymhellion i'r BGC mewn perthynas â'i swyddogaethau neu ei drefniadau llywodraethu a chopio ei argymhellion i Weinidogion Cymru a Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'r amgylchiadau heriol iawn ers mis Mawrth 2020, a rôl ganolog y BGC o ran dod o hyd i atebion ledled y ddinas yn ystod

y pandemig, yn ei gwneud braidd yn anodd i'r Pwyllgor graffu ar waith partneriaeth y llynedd, ac edrycha'r Pwyllgor ymlaen at glywed gan bartneriaid, wrth edrych ymlaen at y dasg ôl-bandemig sydd o'n blaenau.

Gwahoddodd y Cadeirydd yr holl dystion i annerch y Pwyllgor a gwneud sylwadau agoriadol, ac ar ôl hynny rhoddwyd cyflwyniad i'r Aelodau gan Swyddogion a'u gwahodd i wneud sylwadau, sylwadau a gofyn cwestiynau i'r tystion.

Nododd yr Aelodau mai blaenoriaethau allweddol y BGC oedd Argyfwng Hinsawdd, Mynd i'r Afael ag Anghydraddoldebau, Pobl Ifanc ac Atal.

Roedd yr Aelodau'n pryderu am y ffigurau aildroseddu ieuencid a dywedwyd wrth y ffaith bod y rhain yn rhannol oherwydd yr oedi wrth weithredu camau i fynd i'r afael â'r mater, mae hyn bellach wedi'i wneud felly dylai ffigurau wella. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod mwy o waith i'w wneud yn edrych ar fath/natur troseddau, targedu'r bobl ifanc fwyaf agored i niwed a chydgyssylltu gwasanaethau i fabwysiadu dull mwy cyfannol.

Gwnaeth gwaith y BGC argraff dda ar yr Aelodau drwy gydol y pandemig a gofynnwyd sut y gallai'r momentwm a'r egni hwn barhau i symud ymlaen, ar ôl Covid. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod gwersi wedi'u dysgu a bod mwy o bwys yn cael ei roi ar waith tîm yn hytrach na gwaith pwyllgor; byddai cryfder y berthynas yn rhan annatod o fynd i'r afael â heriau hirdymor fel newid yn yr hinsawdd.

Trafododd yr Aelodau fesur cynnydd a dywedwyd wrthynt fod adroddiad dadansoddi tueddiadau i fod i gael ei gyhoeddi ym mis Tachwedd ac roedd croeso i'r Aelodau edrych ar hyn mewn cyfarfod craffu yn y dyfodol.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch Cymdogaethau Diogelach a sut y gellid gwella ystadegau. Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau am nifer o fesurau megis prosiectau newydd yr Heddlu ar Gam-drin Domestig, mynd i'r afael â chanfyddiad yn erbyn ffaith tra'n dal i gydnabod bod y canfyddiad o droseddu yn broblem, gan wella'r amgylchfyd cyhoeddus, Caerdydd yn Ddinas sy'n ystyriol o deuluoedd ac oedran, mwy o Heddlu i'w gweld ar y strydoedd a phwysigrwyd gwaith y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Dywedwyd wrth yr Aelodau hefyd fod Caerdydd yn cymharu'n dda â Dinasoedd Craidd eraill ar hyn.

Gofynnodd yr Aelodau am rannu asedau a dywedwyd wrth y swyddogion ystadau bod trafodaethau wedi'u cynnal rhwng swyddogion ystadau partneriaid i edrych ar yr hyn y gellid ei wneud megis y cyfleuster CRI a rhannu pwyntiau cyffwrdd wrth symud ymlaen.

Gofynnodd yr Aelodau sut y gallai'r BGC gynnal ei farn strategol, y tu hwnt i 2021 a Covid. Dywedwyd wrth yr Aelodau y byddai'r BGC yn defnyddio'i arweinyddiaeth wrth fynd i'r afael â'r materion mawr, yn canolbwyntio ar atal, defnyddio'r ymddiriedaeth a'r uchelgais sydd wedi datblygu yng nghyd-destun y trafodaethau ac yn mynd i'r afael â materion wrth symud ymlaen.

O ran Cam-drin Domestig/Trais, nododd yr Aelodau nad oedd hwn yn fater annibynnol a bod nifer o faterion rhyng-gysylltiedig sy'n arwain at hyn. Nododd yr Aelodau bwysigrwyd dulliau partneriaeth yn y maes hwn.

Dyweddodd yr Aelodau fod Anghydraddoldebau lechyd yng Nghaerdydd wedi'u nodi beth amser yn ôl a gofynnodd am fesur cynnydd yn y maes hwn. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod y BGC wedi bod yn gwneud gwaith yn y maes hwn ond bod mwy i'w wneud bob amser; roedd yn bwysig cynnal momentwm a ffocws wrth symud ymlaen

fyddai nodi nifer fach o faterion yn y Ddinas a mynd i'r afael â'r rhain mewn partneriaeth.

Mewn perthynas â chyfyngiad y BGC, roedd yr Aelodau o'r farn y gallai fod lle i gynyddu amrywiaeth y partneriaid yn y BGC.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu at Gadeirydd y BGC ar ran y Pwyllgor er mwyn cyfleu eu sylwadau a'u harsylwadau.

33 : RHAGLEN ADFER AC ADNEWYDDU

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Chris Weaver, Aelod Cabinet, dros Gyllid, Moderneiddio a Pherfformiad; Chris Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Adnoddau; Gareth Newell, Pennaeth Perfformiad a Phartneriaethau a Donna Jones, Cyfarwyddwr Cynorthwyol, Ystadau'r Sir, i'r cyfarfod.

Atgoffodd y Cadeirydd yr Aelodau mai'r Pwyllgor sy'n gyfrifol am graffu ar drefniadau'r Cyngor ar gyfer gwella sefydliadol. Ym mis Mai clywodd y Pwyllgor y byddai'r Cabinet yn rhoi ar waith y *Rhaglen Adnewyddu ac Adfer* i fynd i'r afael â'r angen am newid a byddai'n mynd i'r afael â llawer o feysydd gweithredu, megis gweithio hybrid, gwella digidol, gwell gweithio yn y gymuned, adfer gwasanaethau, ac adferiad gwyrddach, wedi'i gefnogi gan & rheoli perfformiad a rhaglen o ymgysylltu â staff. Mae gwaith wedi dechrau ar hyn, a chafodd y Pwyllgor gyfle i ystyried cynnydd. Mae hon yn rhaglen allweddol i'r Cyngor ac yn un y gall y Pwyllgor ddisgwyl ei monitro'n rheolaidd.

Gwahoddodd y Cadeirydd yr Aelod Cabinet i wneud datganiad, ac ar ôl hynny rhoddwyd cyflwyniad gan Swyddogion i'r Aelodau a gofynnwyd iddynt wneud unrhyw sylwadau, sylwadau neu ofyn unrhyw gwestiynau;

Nododd yr Aelodau fod hyn yn newid sylweddol mewn diwylliant a phroses a'i bod yn bwysig iawn bod pobl yn deall am rolau a chyflawniadau'r unigolyn. Roedd yr Aelodau o'r farn bod angen llawer o waith ar ran y rheolwyr ac roedd angen newid arddull arweinyddiaeth. Cytunodd swyddogion ei fod yn her, ond roedd yn gyfle i gynyddu cynhyrchiant drwy newid mewn diwylliant. Roedd swyddogion wedi cael sicrwydd erbyn y 18 mis diwethaf a byddent yn dechrau prosiect ym mis Tachwedd/Rhagfyr i edrych ar y newid yn y dull rheoli.

Gofynnodd yr Aelodau am sicrwydd y byddai rheolwyr a allai gael trafferth gyda'r newid i weithio hybrid yn cael cymorth. Sicrhaodd swyddogion yr Aelodau y byddent, roedd yn bwysig nodi'r rhai sy'n ei chael hi'n anodd ac i nodi'r hyn sydd ei angen arnynt o ran cymorth. Bydd rheolwyr hefyd yn cael cymorth i ddarparu gwasanaethau ac i gytuno â'r staff ar y ffyrdd y maent am weithio. Byddai rheolwyr yn cael eu hannog i ofyn am gymorth ac roedd yn bwysig eu bod yn teimlo'n gyfforddus yn gwneud hynny. Byddai ymgysylltu parhaus â rheolwyr a staff a gofynnir am adborth ar y cymorth a roddwyd ar waith.

Trafododd yr Aelodau fesur cynhyrchiant ac esboniodd Swyddogion fod y rhan fwyaf o bobl yn yr arolwg o'r farn bod eu cynhyrchiant wedi cynyddu a oedd yn galonogol; byddai mesur cynhyrchiant wrth symud ymlaen yn ymwneud â gweithdrefnau rheoli perfformiad da.

Cyfeiriodd yr Aelodau at ganlyniadau'r arolwg ar fwy o hyblygrwydd a gofynnodd beth oedd swyddogion yn ei ddarllen i hyn. Esboniodd swyddogion fod y canlyniadau'n uchel ar hyn o bryd heb fawr o fanylion islaw iddynt ond yn gyffredinol canfu cyflogeion fod hyblygrwydd yn eu galluogi i gyflawni cyfrifoldebau gofalu, gallu archebu eu bywydau a strwythuro eu diwrnod yn unol â hynny. Canfuwyd bod cydbwysedd gwell rhwng bywyd a gwaith yn eu gwneud yn fwy cynhyrchiol, a'u bod wedi arbed amser yn eu diwrnod heb orfod cymudo. Roedd rhywfaint o waith i'w wneud hefyd ar oriau swyddfa craidd wrth symud ymlaen.

Nododd yr Aelodau fod TGCh wedi gofyn am ddadansoddiad o'r manylion yng nghanlyniadau'r arolwg ar offer a materion TGCh; maent am ddeall unrhyw rwystrau mewn perthynas â meddalwedd neu galedwedd ac ati.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu ar ran y Pwyllgor at yr Aelodau Cabinet er mwyn cyfleu eu sylwadau a'u harsylwadau.

34 : BUSNES Y PWYLLGOR

Diweddarwyd yr Aelodau ar ohebiaeth ers y cyfarfod diwethaf.

Atgoffwyd yr Aelodau fod y Pwyllgor y mis diwethaf wedi craffu ar yr Adroddiadau Cwmpasu ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Newydd Caerdydd, fel y gwnaeth pob pwyllgor craffu arall. Y canlyniad y cytunwyd arno gan Gadeiryddion Craffu oedd y byddai Pwyllgor Craffu'r Amgylchedd yn arwain y grŵp gorchwyl a'r aelodaeth yn agored i gynrychiolaeth gan bob Pwyllgor Craffu, er mwyn sicrhau bod y sbectwm llawn o faterion a gwmpesir gan y pum Cylch Gorchwyl yn cael eu hadlewyrchu wrth graffu ar y CDLI Newydd. Bydd y grŵp Gorchwyl hwn yn edrych ar y cam Opsiynau Strategol. Gwahoddodd y Cadeirydd ddatganiadau o ddiddordeb gan Aelodau'r Pwyllgor i fod yn rhan o'r Grŵp Gorchwyl a gofynnodd i unrhyw ddiddordeb gael ei gyfleu i'r Prif Swyddog Craffu.

Esboniodd y Cadeirydd fod gan Banel Perfformiad y Pwyllgor gylch gwaith cynyddol oherwydd trefniadau newydd i fynd i'r afael â Deddf Llywodraeth Leol (Etholiadau) Cymru a chroesawodd wirfoddolwyr i gymryd rhan. Gwahoddodd y Cadeirydd ddatganiadau o ddiddordeb gan Aelodau'r Pwyllgor i fod yn rhan o'r Panel Perfformiad a gofynnodd i unrhyw ddiddordeb gael ei gyfleu i'r Prif Swyddog Craffu.

35 : EITEMAU BRYS (OS OES RHAI)

Dim.

36 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF - 17 TACHWEDD 2021

Daeth y cyfarfod i ben am 7.05 pm